

בעניין: _____ אלקואסמה ואח'

כולם ע"י ב"כ עוה"ד דניאל שנהר ואח'
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית ואח'

ע"י ב"כ עוה"ד ערין ספדי
מפרקליטות המדינה, משרד המשפטים, ירושלים

המשיבים

בקשה מטעם העותרים למחיקת העתירה ופסיקת הוצאות

לאור החלטת כבוד השופט זילברטל מ-16.4.12, מתכבדים העותרים להגיש לבית המשפט הנכבד בקשה למחיקת העתירה שבכותרת ולהשתת הוצאותיה על המשיבים.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. במוקדה של העתירה עומדת בקשת העותרים כי המשיב 1 יודיע מה עלה בגורלו של העותר 1 (להלן: **העותר**), אשר נעצר על-ידי כוחות הביטחון של ישראל, וכי המשיבים 2-4 ירשמו ו/או יחזיקו בידיהם מידע עדכני בדבר מקום החזקתו של העותר.
2. העותר נעצר ביום 8.4.12, סביב השעה 1 לפנות בוקר, והעתירה הוגשה ביום 10.4.12, לאחר שכל ניסיונותיו של העותר 2 (להלן: **המוקד** או **המוקד להגנת הפרט**) לאתר את מקום הימצאו של העותר עלו בתוהו. ביום הגשת העתירה ניתנה החלטתו של בית המשפט הנכבד, לפיה על המשיבים להגיב עד היום שלמחרת בשעה 11:00. בלילו של יום הגשת העתירה מסרו המשיבים לח"מ, באמצעות ב"כ, כי העותר מוחזק במתקן המעצר "מגרש הרוסים" בירושלים. המידע נמסר באמצעות המוקד למשפחתו של העותר. למחרת הוגשה תגובת המשיבים לעתירה, בה חזרו המשיבים וקבעו שהעותר מוחזק ב"מגרש הרוסים".
3. דא עקא, מבדיקה שערך המוקד, הסתבר שעל אף שהעותר הוחזק ב"מגרש הרוסים" קרוב לשלושה ימים, הוא טרם נרשם שם כעצור. עקב כך, נאלצו העותרים לבקש מבית המשפט הנכבד להותיר את העתירה תלויה ועומדת, עד אשר יירשם במערכת הרישום של שב"ס, כנדרש על-פי חוק. מאחר שעתירה זו הוגשה מלכתחילה בשל כך שלא ניתן היה לדעת היכן מוחזק העותר, לאור העובדה שהעותר לא נרשם עם קליטתו במתקן החקירה והמעצר, לא היה כל היגיון בקביעת המשיבים בתגובתם כי "העתירה התייתרה ונתמצתה".

4. לא זו אף זו, בסעיף 6 לתגובת המשיבים מ-11.4.12 נאמר כי "בשל עבודות תשתית במערכת הממוחשבת במערכות שב"ס, לא ניתן לאתר את רישום העותר במערכת הממוחשבת" (ההדגשה שלי – ד.ש.). עניין זה יש לראות בחומרה רבה; לא זו בלבד שהמשיבים נמנעו מלתת כל הסבר לשאלה מדוע העותר לא נרשם ב"מגרש הרוסים" במשך שלושה ימים תמימים, אלא שהמשיב 3 החליט לערוך עבודות תשתית במהלכו של יום עבודה, כך שלא ניתן היה לקבל מידע אודות מיקומם של עצירים באותו יום.

5. עוד נוסף כי אף ביום שלמחרת, ה-12.4.12, יותר מארבעה ימים תמימים לאחר המעצר, ואף לאחר שהגיש עתירה זו לבית המשפט הנכבד, שבה ביקש, בין היתר, כי המשיב 3 ירשום אותו כעצור, לא ניתן היה לאתר את מיקומו של העצור, לא באמצעות מרכז השליטה של המשיב 2, ולא באמצעות מערכת הרישום של המשיב 3. רק ביום 15.4.12 עלה בידי המוקד לוודא כי העותר אכן נרשם כעצור ב"מגרש הרוסים", ומכאן בקשה זו המונחת עתה בפני בית המשפט הנכבד. מצב בו קרוב לשבוע ימים לאחר מעצרו של אדם, לא ניתן לדעת היכן הוא מוחזק, אף לאחר שהוגשה עתירה לצו הביאס קורפוס לבית המשפט הנכבד, הוא מצב המעורר אי נוחות רבה, בלשון המעטה.

6. נציין כי המשיבים מבקשים מבית המשפט הנכבד לאפשר להם להגיב לבקשה זו

באשר להוצאות:

7. השתלשלות העניינים כפי שהובאה לעיל מצדיקה השתתפות הוצאות משפט ושכר טרחת עורך-דין על המשיבים, וזאת על פי הקריטריונים שנקבעו בבג"ץ 842/93 אל נסאסרה נ' שר הבינוי והשיכון ואח', פ"ד מח(4) 217, 219, לאמור:

הצידוק בהגשת העתירה – הן על-פי החוק והן על-פי הפסיקה, על המשיבים היה לרשום את דבר מעצרו של העותר, כך שייודע מקום הימצאו, ללא שיהוי. בשל החשיבות העליונה שיש לרישומו של עצור במקום מעצרו, עוגנה חובת הרישום בחקיקה ראשית. סעיף 4 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש) תשל"ב-1971 קובע כי:

התקבל אדם לבית סוהר ידאג מנהל בית הסוהר שיירשמו בנוגע אליו הפרטים שנקבעו.

בפרק 5 להוראות שירות בתי הסוהר (סעיף 5.06) נכתב:

בבית הסוהר יתנהל רישום מעודכן ומדויק לגבי כל אסיר המוחזק בו (כל ההדגשות בבקשה שלי – ד.ש.).

בבג"ץ 6757/95 חירבאוי ואח' נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית (לא פורסם); להלן: פס"ד חירבאוי), קבע בית המשפט הנכבד כי:

ב) **מרכז השליטה הצה"ל** (בין שהמדובר במרכז השליטה ובין שהמדובר בגורם אחר) **יקבל מכל הגורמים... מידע עדכני בדבר מעצרו ומקום מעצרו של עצור אחת ליממה, באופן שניתן יהא לאתר העצור, לפי פניה בכתב של גורמי חוץ.**

ג) **מרכז השליטה הצה"ל ימסור פרטים מן המידע האמור, על פי פניה בכתב של אגודות ציבוריות שעיסוקן בכך, ו/או על פי פניה בכתב של עו"ד מיופה כוח המייצג את העצור או משפחתו.**

לאחר העברת הפניה בכתב יוכל הגורם הפונה לקבל את המידע באמצעות הטלפון".

ביחס לעותר, רישום שכזה לא בוצע, כפי שפורט לעיל, כך שהמאמצים של המוקד להגנת הפרט לאתרו עלו בתוהו, ולכן לא היה מנוס מהגשת העתירה. לא זו אף זו, המקרה הנדון בעתירה זו הוא חמור במיוחד – **העותר הוחזק במשך קרוב לשבוע ימים, ואף לאחר שהוגשה עתירת זו, בלא שניתן היה לאתרו מאחר שלא נרשם באף מערכת.** המדובר, לפיכך, **בהעלמה דה-פקטו של העותר.** ינהג נכון בית המשפט הנכבד לו ייקח נקודה חמורה זו בחשבון בבואו להחליט בבקשה זו.

מיצוי ההליכים – ביום 9.4.12 פנה המוקד להגנת הפרט למרכז השליטה הצה"ל שבמפקדת המשיב 2 אשר, על-פי פס"ד חירבאוי, הינו הגורם אשר באחריותו לקבל "מכל הגורמים... מידע עדכני בדבר מעצרו ומקום מעצרו של עצור אחת ליממה, באופן שניתן יהא לאתר העצור, לפי פנייה בכתב של גורמי חוץ", בבקשה לסייע באיתור העותר. תשובת המשל"ט הצה"ל הייתה כי העותר הועבר עם מעצרו ל"מתקן מעצר זמני עציון". דא עקא, מבירור שערך המוקד אל מול אותו מתקן מעצר, התברר כי העותר כבר לא מוחזק שם, וכי הוא נלקח ל"מגרש הרוסים" עוד באותו היום. לפיכך, פנה המוקד למשל"ט הכליאה של המשיב 3. משם נמסר כי **העותר לא אותר, ולפיכך אינו מוחזק על-ידי המשיב 3.** בנוסף, פנה המוקד ליחידת הרישום ב"מגרש הרוסים", אולם אף שם טענו כי העותר אינו מוחזר ב"מגרש הרוסים", ואין להם כל דרך לדעת היכן הוא. רק משהתקבלו התשובות השליליות מגורמים אלו עתרו העותרים לבית משפט נכבד זה.

שיהוי – העתירה הוגשה מיד לאחר שמוצו כל ההליכים והתקבלו תשובות שליליות מהגורמים השונים.

האם הגשת העתירה הביאה להשגת הסעד המבוקש – כאמור, כל מאמציו של העותר 2 לקבל את הסעד המבוקש טרם הגשת העתירה עלו בתוהו, ורק הגשת העתירה הניעה את המשיבים לבצע בדיקה יסודית בעניינו של העותר, בדיקה שהביאה למסירת המידע אודותיו. אף רישומו של העותר במקום החזקתו בוצע רק לאחר שהעתירה הני"ל הוגשה.

8. מקרים כגון זה גורמים לאובדן שעות עבודה רבות של עובדי המוקד להגנת הפרט, עמותה ציבורית המתקיימת מכספי תורמים.

9. יש לזכור כי מערך האיתורים אותו מפעיל המוקד, אשר מטפל, מדי שנה, בלמעלה מעשרת אלפים בקשות של משפחות לאיתור יקיריהן, ואשר מצריך הוצאה שנתית של מאות אלפי שקלים, מבצע למעשה את העבודה אותם היו המשיבים, על-פי החוק והפסיקה, צריכים לבצע. **כאשר התנהלותם של המשיבים מאלצת את המוקד להגיע לפתחו של בית-המשפט על-מנת לקבל את המידע שהמשפחות זכאיות לו מהמשיבים – על המשיבים לשאת בהוצאות ההליך.**

10. כמפורט בגוף העתירה, ההתנהלות הלקויה מצידם של המשיבים אינה בבחינת מחדל חד-פעמי, והרושם שנוצר מהאמור לעיל הינו כי המשיבים מתייחסים בקלות ראש לחובותיהם על-פי החוק והפסיקה.

11. התנהלות זו מצד המשיבים גורמת לבזבוז זמן שיפוטי יקר ולהפיכת בית המשפט הנכבד למעין "משל"ט כליאה על". כפי שנאמר בהחלטתו של כבוד הרשם בועז אוקון בבג"ץ 9332/02 ג'ראר נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית (לא פורסם. להלן: עניין ג'ראר):

הפיכת בית המשפט ל"תיבת דואר" לצורך בירורים מסוג זה היא מכבידה ומסרבלת מכל היבט שהוא, ויש להימנע ממנה (ולא רק בתחום זה).

12. נראה כי המשיבים, למרות שורה ארוכה של החלטות כנגדם בעתירות דומות, לא הפנימו את החשיבות הרבה שמייחס בית המשפט הנכבד לחובת ההודעה והרישום של מעצרו של אדם. כפי שנכתב בעניין ג'ראר:

מסירת המידע מהווה אמצעי בקרה ופיקוח, אך יש לה חשיבות אנושית מבחינת העצור, המאבד באחת את השליטה בחייו. יש לדיווח משמעות שלא ניתן להפריז ביסודיותה מבחינת בני המשפחה, אשר קרוב להם נעלם "בלא הסבר". ההגנה על הפומביות מהווה ערובה למניעת שימוש לרעה ביכולת לעצור, ומונעת שימוש בלתי מרוסן ביכולת זו.

וראו גם: בג"ץ 5829/02 אלבוכארי ואח' נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית; בג"ץ 9305/02 מהנא ואח' נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית; בג"ץ 4884/02 עג'ורי ואח' נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית; בג"ץ 8352/02 חבאיבה ואח' נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית; בג"ץ 422/03 אבו דוש ואח' נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית; בג"ץ 3162/03 שרים ואח' נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית. המדובר ברשימה חלקית.

מטעמים אלו מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בתשלום הוצאות ושכר טרחת עורך-דין לעותרים.
ירושלים, 18 באפריל 2012

דניאל שנהר, עו"ד
ב"כ העותרים

(ת.ש. 72469)